

MONITOR

zpravodajský čtrnáctideník

ROČNÍK III., ČÍSLO 17

2. listopad 2006

(za dobrovolné příspěvky)

Tradice Otců

Z řeči svatého biskupa Ambrože nad hrobem vlastního bratra Satyra

Vidíme, že i smrt může být ziskem a život trestem. Proto říká apoštol Pavel: *Pro mě život je Kristus a smrt ziskem.* Co je pro nás Kristus, ne-li smrt těla a duch, který dává život? A proto je třeba zemřít s Kristem, abychom s ním žili. Buďme ochotni denně umírat a zvykejme si na to, aby se naše

duše tímto odloučením učila zbavovat toho, po čem touží tělo, a jako by byla na výšině, kam už nedosáhnou pozemské vášně a nemohou ji strhnout k sobě, aby přijímala podobu smrti, a tak nepropadla jejímu trestu. Neboť zákon těla je v rozporu se zákonem ducha a chce nás podrobit zákonu hříchu.

Jaký je na to lék? *Kdo mě vysvobodí od těla propadlého této smrti? Milost Boží skrze Ježíše Krista, našeho Pána.*

Máme lékaře, užívejme lék. Naším lékem je Kristova milost a tělem propadlým smrti je naše tělo. Žijme tedy jako cizinci vůči tělu, abychom nebyli cizí vůči Kristu; i když žijeme v těle, nedejme se vést tím, co chce tělo; nezanebávejme práva přirozenosti, ale dávejme přednost darům milosti.

Mlčící Bůh...

Mlčící Bůh. Kolikrát se to objevuje v duchovních rozhovorech s nejrůznějšími lidmi! Volám, křičím, Bůh neodpovídá, říkají lidé, proč mlčí? Proč mlčíš, Hospodine, ptá se stále znovu biblický žalmista... Proč Bůh mlčí? Vždyť přece slýcháme, že je nám blízko, že je bližší než tep našeho vlastního srdce — srdce, které stvořil... „Tehle telefon Boží,“ říká německý básník R. M. Rilke, „Haló? Haló? Nikdo neodpovídá.“ Ale Bůh skutečně není běžně na telefonu. Středověcí malíři malovali donátora obrazu, na této zemi pána nad životem i osudem svých poddaných, jako postavíčku úplně malou vedle velikých postav Pána Ježíše a Panny Marie.

Umíme to spojit? Tu nesmírnou úctu — a úžasnou blízkost? To, co spojuje úctu k Bohu s něžností vůči Bohu, je mlčení Boží. Křesťanští mystikové říkají, že třetí stupeň modlitby — kdy už modlitba není ani naše rozjímání, ale kontemplace, přímo do naší mysli vlité myšlenky Boží — je DAR, nemůžeme si ji vynutit, ale dostáváme ji, jsme-li na ni připraveni. Minimální, ta vůbec nejkratší doba na ztišení před takovou modlitbou je půl hodiny. Kdo z nás se modlí půl hodiny? Kdo se kdy, sám, v tichu, aspoň jednou v životě modlil — půl hodiny? A když, kdo se v té půlhodině modlil JEN tak, že se otevíral pro ticho, v němž k němu může přijít Bůh...?

Když už jsme se někdy modlili půl hodiny — ne ve společenství, při mši svaté, při růženci, ale sami, v skrytu, ti-

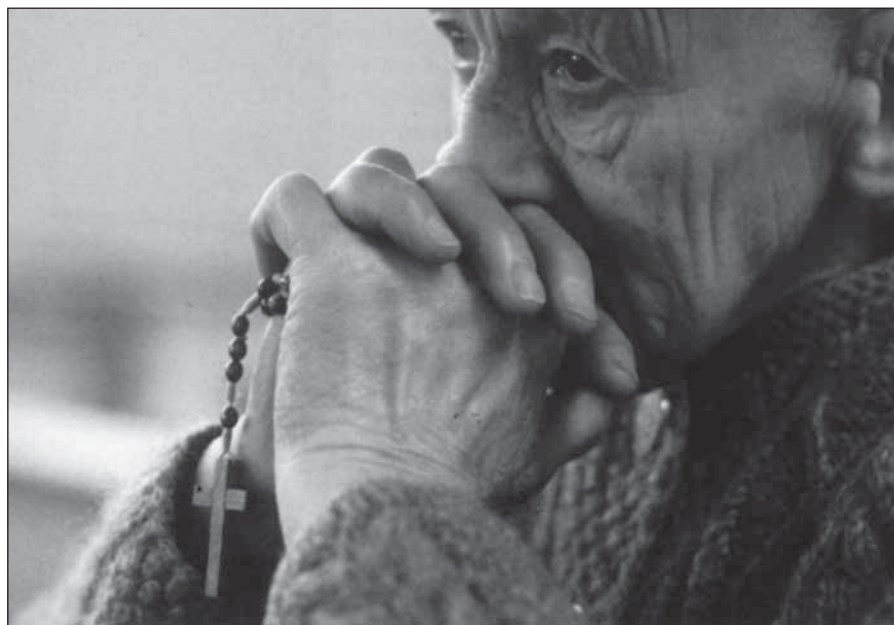

Foto: archive

chu, ve své komůrce — tak to bylo nejspíše tehdy, když jsme Boha vůbec nechtěli slyšet: bylo to nejspíš v situaci životní krize nebo tísně, kdy jsme na Boha jen křičeli, aby udělal to, co jsme my věděli, že má udělat, vůbec nás nezajimal hlas Boží... Přiznejme si to.

Je Boží mlčení uprostřed lidského křiku. Je mlčení Božího utrpení. Vždyť mlčící Bůh, to je přece i Ježíš na Velký pátek, kdy neodpovídal velebnějším, neodpovídal Pilátovi, až se tomu Pilát divil, a důsledně nic neodpověděl Herodovi. Kolikrát, jak často takto mlčí i Bůh Otec a Bůh Duch Svatý, když se jej s pý-

chou a na úplné hlouposti ptají lidé, které On by chtěl spasit, ale když jim kázal a mluvil k nim v jejich svědomí o spáse, oni mu nenaslouchali? O kolik víc je našeho mlčení vůči Bohu, než Božího mlčení k nám! My bychom leckdy chtěli Boha jako domácího psíka, aby si s námi hrál, když my máme náladu a jak my chceme, a neštěkal na nás, když chceme mít klid... Ze strany lidí je vůči Bohu víc rouhání než rozhovoru.

František Schildberger

Se svolením autora převzato z internetového serveru „Skleněný kostel“ (<http://sklenenykostel.net>).

ZPRÁVY

Interrupce v Polsku protiústavní?

Polský Sejm začne ve středu projednávat návrh na změnu ústavy, podle něhož by měly být v Polsku zcela zakázány interrupce. Již nyní patří polský zákon o umělém přerušení těhotenství k nejprísnejším v Evropě.

První čtení návrhu změny, který předložila konzervativní národně-katolická Liga polských rodin (LPR), je podle internetové stránky dolní komory polského Národního shromáždění na pořadu jednání příštího zasedání Sejmu.

LPR chce, aby ústava obsahovala článek, v němž by bylo řečeno, že Polsko zajišťuje všem lidem ochranu jejich živo-

ta od jeho početí.

Aby mohla být ústavní změna schválena, musí se pro ni vyslovit dvě třetiny ze 460 poslanců Sejmu. Je tedy zapotřebí 307 hlasů. Vládní koalice konzervativní strany Právo a spravedlnost (PiS) bratří Kaczyńských, populisté ze Sebeobraný Polské republiky (SO) a LPR mají dohromady jen 230 křesel.

Návrh by mohli podpořit poslanci hlavní opoziční liberální Občanské platformy (PO), která má v Sejmu 132 křesel. Ve vládní koalici jsou naopak zase zákonodárci, kteří neskrývají pochybnosti o prospěšnosti takové změny.

ČTK

Charita nepřerušší pomoc lidem v Severní Koreji

I po jaderném testu, který provedla komunistická vláda, bude Mezinárodní charita pokračovat v práci pro obyvatele Severní Koreje. Představitelé Charity prohlásili, že „charita znamená bezpodmínečnou lásku: posláním Církve ... je být blízko zranitelných lidí a utěšovat je vším možným způsobem“.

K tomuto rozhodnutí dospěli 18. a 19. října na setkání charitních před-

stavitelů v Římě, kde se jednalo o tom, jak pokračovat za těchto změněných okolností.

Při své charitativní činnosti na severu se snaží pracovníci Charity také rozdávat encykliku Benedikta XVI. *Deus caritas est*. Její programy jsou zaměřeny na potravinovou pomoc, na kulturu, zdravotní péči a vzdělávání.

Asia News

Američtí biskupové chystají dokument o přijímání Eucharistie

Katolík, který „vědomě a houževnatě“ odmítá nauku Církve, nemůže důstojně přijímat Tělo Páně, zazní v úvodu dokumentu, který chystají američtí biskupové. Návrh nese název „Blahoslavení, kdo jsou pozváni k hostině Beránkové“ a má být projednán v listopadu na setkání biskupů v Baltimore.

V USA už se delší dobu diskutuje o tom, zda politici, kteří aktivně podporují potraty, mají být připouštěni k přijímání. Prefekt vatikánské kongregace pro posvátnou bohoslužbu, kardinál

Francis Arinze, přitom loni prohlásil v rozhovoru s americkou katolickou stanicí EWTN, že odpověď je jasná: „Když někdo říká, že byl, je a bude pro zabíjení nenarozených dětí, a pak se ptá, zda může přistoupit k přijímání, tak snad nepotřebujete kardinála z Vatikánu, aby vám dal odpověď!“

Totéž platí pro homosexuální aktivisty. „Lidi respektujeme, ale pokud jde o pravdu, jsme jednoznační“, řekl kardinál Arinze.

KATH.NET

Navštíví papež Východní Timor?

V neděli 22. října byli v Dili na Východním Timoru přímo před kostelem dva lidé zabiti a čtyři zraněni. Místní klérus a řeholníci se snaží zprostředkovat v situaci, kdy stoupá napětí mezi různými vojenskými frakcemi. V téže době byl východotimorský premiér Ramos-Horta na návštěvě v Evropě, kdy se setkal také

s papežem Benediktem XVI. Před odletem do Evropy řekl, že chce papeže pozvat na návštěvu do Východního Timoru, aby povzbudil lidi k úsilí o harmonii, naději a smíření. President řekl, že Církev je jediná solidní instituce v zemi a je třeba ji zapojit do mírového procesu.

Fides

Papežské univerzity a duchovní život

23. října pozdravil papež Benedikt XVI. studenty a profesory římských papežských univerzit: stalo se to po eucharistické koncepci, jíž předsedal kardinál Zenon Grocholewski, prefekt kongregace pro katolickou výchovu.

Papež zdůraznil, že komunita učitelů a studentů, kteří přicházejí z nejrůznějších národů a kultur, „skvěle vyjadřuje univerzalitu a jednotu katolické církve“. Zdůraznil, že duchovní život je pro university primárně důležitý: je třeba se starat o kulturní vývoj studentů, který vyvažuje lidskou zralost a hlubokou asketickou a náboženskou formaci.

Papež řekl: „Myšlení se vždy potřebuje očistovat, aby mohlo vstoupit do dimenze, v níž Bůh pronáší své tvořící a spásné Slovo. ... Naše slova mohou mít hodnotu a význam jen tehdy, když vycházejí z ticha kontemplace.“

VIS

Náboženská nesvoboda v Evropě

Ne všechny státy OBSE dodržují náboženskou svobodu. Italská sekce Církve v nouzi to uvedla na plenárním zasedání „Úřadu pro demokratické instituce a lidská práva“ ve Varšavě. Ani v těch 18 státech, jež mají zakotvenou náboženskou svobodu v ústavě, není vše v pořádku. Konkrétními příklady jsou Bělorusko, Turecko a Bosna-Hercegovina.

KATH.NET

Evropský den v Andechsu

XXVI. evropský den v Andechsu měl téma: Je Evropa jiná? Zúčastnili se ho teologové i politici.

Rezenský generální vikář Michael Fuchs vyzdvihl význam pojmu Boží trojjednotnosti pro křesťanské pojetí lidské důstojnosti a požadoval, aby v diskusi o budoucnosti sjednocené Evropy hrál tento pojem výraznější roli. Vikář řekl: „Trojjediný Bůh v sobě skrývá mnohost v jednotě. Tento aspekt jednoty a mnohosti nám může pomoci vytvořit jednotnou Evropu národů.“

Mluvit v politickém diskursu o Bohu znamená také chránit se před hledáním spásy v politické oblasti, což je pro politiky důležité.

KATH.NET

ZPRÁVY

Slovenští křesťané o vědě a víře

Ústredie slovenskej kresťanskej inteligencie (ÚSKI), vďaka sponzorskej podpore nemeckej katolíckej nadácie Renovabis, zorganizovalo 21. októbra 2006 celodenný seminár pre vysokoškolských študentov na tému „Záhady vesmíru, života a človeka II“.

Cieľom seminára bolo rozvíjanie interdisciplinárneho dialógu medzi zástupcami prírodných vied, filozofie a teológie a poukázanie na to, že medzi vedou a vierou niet protirečenia.

Seminár pozostával zo štyroch sekcií: fyzika, biológia, vzťah medzi vedou a vierou, filozofia a teológia. V každej sekcii odzneli dve prednášky, po ktorých nasledovala 40 minútová diskusia. Lektormi boli renomovaní vedeckí pracovníci.

V sekcii fyzika, kde prednášali Mgr. J. Tóth, PhD. (Kozmológia a kozmogónia) a prof. RNDr. J. Krempaský, DrSc. (Vznik galaxií, hviezd a planét), rezovali otázky o vzniku a vývoji nášho vesmíru. Pozornosť vzbudil antropický princíp, zvlášť jeho verzia o jemnom vyladení základných fyzikálnych konštánt tak, aby na Zemi mohol vzniknúť život a človek.

V sekcii biológia: Doc. RNDr. P. Hollec, PhD. prezentoval Kresťanský pohľad na evolúciu, a Doc. MUDr. J. Glasa, PhD. Etické otázky súčasnej genetiky. Diskutovalo sa o pohľade na evolúciu zo strany súčasnej paleontológie s prihliadnutím na postoj katolíckej Cirkvi. Horúci problém tvorí genetika, osobitne etické problémy, ktoré súvisia s jej rozvojom

a uplatňovaním.

Vzťah medzi vedou a vierou predstavili prof. L. Csontos SJ v prednáške Je rozumné veriť?, a prof. RNDr. J. Krempaský, DrSc. v prednáške Potrebuje viera vedu? S rozvojom prírodných vied si veriaci, najmä na starom kontinente, ujasňujú svoj vzťah k výsledkom vedy. U nás je tento problém osobitne poznačený 40 ročnou protináboženskou propagáciou hesla o protirečení vedy a viery.

Obidva referáty navodili postoj rozumu k viere, ale hlavne poukázali na absenciu protirečenia medzi vedou a vierou.

V sekcii Filozofia a teológia doc. PhDr. Z. Plašienková predstavila Problém evolúcie v diele Teilharda de Chardin, a Mgr. G. Fronc sa venoval téme Postmoderný alebo kresťanský človek?

Vo svetle Teilhardovskej vízie a náčrtu súčasného smerovania sa odvíjala diskusia o pravých hodnotách človeka – čo je človek? Jeho poslanie a zodpovednosť.

130 účastníkov malo možnosť sa zoznámiť s najnovšími poznatkami vo vedných oblastiach, ktoré svojimi výsledkami môžu ovplyvniť svetonázorové smerovanie. Prednášky boli postavené na prísne vedeckej báze, interpretácia výsledkov vyznieva v prospech jednoty človeka bez vnútorných rozporov.

Prof. RNDr. Jozef Tiňo, DrSc.

TS KBS

Muslimové píšú papeži

38 islámských učenců a vůdců poslalo papeži Benediktu XVI. dopis, v němž vyslovují výhrady k papežově přednášce. Souhlasí však s možností mírového soužití křesťanů a muslimů.

Islamica Magazine

Slovenští katolíci vzpomenu na nenarozené děti

„Svíčka za nenarozené děti“ je už tradiční akcí, kterou organizují slovenští obránci života. Hlavní myšlenkou je spojení vzpomínky na zesnulé se vzpomínkou na děti, jež neměly možnost se narodit.

2. listopadu ve večerních hodinách rozsvítí věřící svíčky na úmysl ochrany života, a to před nemocnicemi, kde se potraty provádějí, na hřbitově, u kříže nebo v kostele. Umístí také hořící svíčky do oken svých domovů a modlitbou v rodině.

TK KBS

Vážení čtenáři, děkujeme Vám všem, kteří jste zasláním finančního daru umožnili další vydání *RC Monitoru* a pomohli pokrýt režijní náklady spojené s jeho vydáváním.

S upřímným Pán Bůh zaplať

redakce

KOMENTÁŘE

Hory v Bibli

Zamyšlení nad horami jako pojátkem křesťanské víry a víry bratří Židů

Hory byly místem setkání s Bohem již ve Starém zákoně. Nejdůležitější pasáže s horami podle mého názoru jsou tyto: obětování Izáka na hoře (Gn 22), Mojžíšovo setkání s Hospodinem (Ex 3), Desky smlouvy, přikázání (Ex 20, Dt 5). K tomu hned postavím onu horu, kde Ježíš pronáší Blahoslavenství (Mt 5,1–12), horu Tábor (Mt 17,1–13) a horu, pahorek, kde byl Ježíš ukřižován (Mt 27,27–55).

Hora je místem, kde se léta obětuje za účelem smíření, odpuštění a požehnání, hora je místem, kde se tvrdý a nechápaný zákon mění v prohlášení štěstí, neboť blahoslavený znamená šťastný. A je také místem, kde se Kristus zjevuje, proměňuje, odhaluje. Toto místo přímo láká dát do paralely s horou, na které Mojžíš uzřel hořící keř – tehdy se Bůh také ukázal, odhalil.

Hora, jako místo setkání člověka

s Bohem, zakořenila i v křesťanství, ať už díky Božímu Synu, nebo přičiněním úřadu církve. I poutní místa bývají často na horách, protože i tam se nebe dotýká země...

Koho by téma zajímalo více, ať se zeptá učených kněží a poohlédne se v tradici Církve.

Jan Krůta

Autor je studentem Blízkovýchodních studií na FF ZČU v Plzni.

KOMENTÁŘE

Ješua Adonaj!

O tom, že proroctví o lidu mojžíšské smlouvy se plní, svědčil v Praze mesiánský rabín z USA, kterého víra v trojediného Boha dovedla až k misijnímu působení v Evropě.

Bible se zmiňuje o tom, že Bůh znovu shromáždí Izrael rozptýlený mezi národy do země otců, vylije na ně svého ducha a požehná jim. Takové pasáže se v katolické církvi obvykle čtou s tím, že se týkají „nového Izraele“ — tedy křesťanské církve. Jistě to není nesprávný pohled. Ale společenství Izraele, věřící i nevěřící, se dnes v „zemi“ shromažďuje, a děje se i víc. Apoštol Pavel i II. vatikánský sněm uvádějí, že zaslíbení daná Židům zůstávají v podstatě platná.

Nenápadná přednáška

Jedné říjnové neděle jsem se zúčastnil přednášky Alana Freidmana, mesiánského Žida, v salonku pražského Mánesa. Možná nás bylo i dvacet, většinou evangelikálové, katolíci jsme byli asi tři. Na přednášku jsem dorazil i proto, že jsem tohoto původně ortodoxního rabína už viděl a slyšel v září na rázovité křesťanské připomínce židovského Dne smíření. Uvítal jsem, že mohu slyšet víc. Proč? Zvláště od doby, co jsem se zúčastnil v hebrejštině sloužené mše svaté v jedné nevelké římskokatolické židovské farnosti v Jeruzalémě, se ve mně vždy v souvislosti s konverzí z judaismu zpřítomní cosi z toho, co prožívala mladá církev. Jako by se tehdy na té bohoslužbě ve mně aktivoval nějaký „izraelitický“ duchovní gen, který jsem získal skrze svou příslušnost ke Kristu.

Druhá část Friedmanova vystoupení byla vlastně teologickým pojednáním právě o těch nejdůležitějších věcech křesťanské víry, se kterými se musí věřící Žid vypořádat: Kdo je Ježíš? Proč se Bůh stal člověkem? Dlouho jsem nezažil, že by to někdo uměl tak jasně vysvětlit. Výklad od znalce „Staré smlouvy“ přinesl pohled z trochu jiných, pro křesťana méně zvyklých úhlů — v použitých souvislostech vynikla nádherná zjevení o Ježíši Kristu o to jasněji. Ve výkladu křesťanského judaisty, který navíc zná novozákonní knihy dokonale jako Friedman, je otázka Ježíšova lidství a božství, se kterou mají mnozí takové problémy, podivuhodně prostá a snadná. Jistě tu hrál značnou roli také letitý osobní duchovní zápas rabína, který musel překročit dogmata judaismu, i jeho teologický talent.

Zaměřím se však na tu první část přednášky, která je úzce spojena s Fried-

manovou lidskou zkušeností. Je přesvědčen, a to tím více jako křesťan, že současné historické dění spojené s izraelským národem má eschatologické souvislosti.

Z ortodoxního rabína křesťanem

Friedman vyrůstal v newyorské židovské čtvrti v kantorské ortodoxní rodině. O svém obrácení před devíti lety říká, že vyšel ze tmy do světla. Ihned svým souvěrcům začal kázat o Ješuoovi (hebrejsky Ježíš), ale nechtěli ho poslouchat. V jeho poznání, že Ježíš je Pán, bylo klíčové osobní zjevení. Tomu předcházely roky vleklé duchovní krize a rozpadu soukromého i profesního života — všechny dosavadní jistoty se obrátily v prach. Zbyly jen modlitby k mlčícímu Bohu. Až jednou při modlitbách v synagoze uviděl velkou světelnou postavu. Věděl, že je to Bůh. Sklonil se a plakal: „Nevím, kdo jsi!“ Pán se prý do něho podíval a Alan poznal, že zná všechny jeho myšlenky, cítil jeho svatost a svoji nečistotu a jako by Bůh říkal „Miluji tě“ a on najednou jako by Ho znal — „Mesaja“. Tím začala rabínova cesta k Ježíšovi. Ještě si však studiem židovského i křesťanského Písma musel zodpovědět, jak může mít Bůh Syna. Nakonec vše zapadlo do sebe — Ježíš Kristus je Bůh — „Ješua Adonaj!“

Židům nadcházejí nové Letnice

To, co se stalo Alanovi Friedmanovi, je v osobní rovině to, co se děje s celým Izraelem. Říká, že slepota, která byla nad Izraelem, odchází — Bůh jim sundává klapky z očí. Židé jsou prý otevřenější než před několika lety. Vliv na to měli i ruští přistěhovalci do Izraele, z nichž mnozí pak zakládali mesiánské sbory. Starší považují Alana za blázna, střední generaci je to spíš lhostejné, ale u mladých to budí zájem. „Židé jsou dnes otevřenější,“ říká Friedman z vlastní zkušenosti, „teď je ten pravý čas. Je stále snadnější mluvit s nimi o Ješuoovi. Cítím, že je to jediná záchrana Izraele.“ Friedman chodí i nadále do synagogy, v jejímž prostředí vyrůstal za zpěvu modliteb, jeho mládí bylo prosyceno ortodoxními tradicemi. Modlí se za to, aby zeď mezi Židy a křesťany byla zbořena a do židovského společenství přišlo světlo — Ježíšovo světlo, o kterém se mluví už na počátku v Genesis.

Problém velké nepochopení proroctví o Mesiášovi mezi Židy vidí Friedman ve více příčinách. Tkví i v rabínské praxi předpisů, které měly udržet identitu národa rozprášeného po svě-

tě, v přílišné věroučné autoritě rabínů i v obtížné mystické praxi kabaly. Písmo tak zůstalo zapečetěné. Podle Friedmana je přitom Bible ohledně vztahu mezi Izraelem a Bohem velmi jasná. Odkazuje na pasáže, které uvádí, že na Židy přijde slepota, dokud je Bůh neshromáždí znovu v jejich zemi. Že Židé bloudící mezi národy budou přivedeni zpátky do své země, kde na ně vylije svého ducha a požehná jim. To se podle Alana Friedmana děje právě teď. Věří, že Boží touhou je, jak to stojí v Písmu, aby Izrael (i ve starozákonním smyslu) byl spasen. Věří, že Bůh nezavrhl Izrael, ale že je přivádí nazpět, a že se všichni, kteří věří v Krista Spasitele, na té velké sklizni podílí.

Alan Friedman uvěřil a nemůže si to nechat pro sebe. Chce přinést světlo spásy i svým bližním. Proto přijel také do Prahy, aby tu podnítl vznik mesiánských sborů. Myslím, že ty se mohou stát určitými prvotinami obrácení izraelského lidu. Několik konvertitů z judaismu na katolictví si římskokatolická církev připomíná poměrně často, i proto, že jí tito lidé tolik prospěli.

Teologické vakuum?

Mnoho křesťanů nerado slyší, že současný stát Izrael a jeho občanské společenství má z hlediska dějin spásy nějaký větší význam než jakýkoliv jiný stát. Přijde mi, že takový názor prozrazuje základní nepochopení. Součástí dějin spásy jsou přece jak naše osobní dějiny, tak dějiny národů. Izraelský národ svou rolí má dosud a je součástí toho všeho, jeho osud pokračuje podle biblického zjevení. Mnoho věřících křesťanů spatruje v tom, co se děje, nepřehlédnutelné znamení (byť to někteří přehánějí, ale o excesy není ve světě víry nikdy a nikde nouze, že?). Bůh si sám připraví a vyhledá služebníky — jako bychom to neznali. Vždyť kolikrát si Hospodin povolal lidi z pohanských pronárodů, či dokonce působil skrze jejich vládcy — sám Ježíš Kristus doháněl připomínáním těchto pro vyvolený lid nepřijemných skutečností své současníky k nepřičetnosti. A sám „nečisté“ lidi povolával. Jak bychom se tedy mohli domnívat, že Izrael s dějinami spásy nesusoví? Odpovědí by nám mohla být slova, která Ježíš řekl učedníkům, když se ho ptali, zda mají těm, co s nimi nechodí, zakázat, aby v jeho jménu vyháněli demony a uzdravovali.

Ondřej Prokop Vaněček
Autor je publicista.

KOMENTÁŘE

Proč dále nehodlám prosazovat zákaz potratů

V poslední době jsem dostal pár dotazů a apelů, že bych měl doslova „převzít iniciativu po Jiřím Karasovi (který už ve sněmovně není) a opět navrhnout zákon, který by tyto hrůzy zakázal“ (doslovná citace z konkrétního e-mailu). Jelikož jde o velmi citlivé téma, rád bych se k němu vyjádřil obsírněji.

V červnu 2003 jsme spolu se zmiňovaným Jiřím Karasem a také Petrem Plevou (ODS) navrhli zrušení zákona (č. 68/1957 Sb., později ještě více podmínky uvolňující č. 66/1986 Sb.) a také podstatně přísnější regulaci a ochranu lidského života i před narozením (termín „vyvolání potratu nebo usmrcení plodu“ jsme v legislativě chtěli nahradit slovy „usmrcení počátečního, ale dosud nenarozeného dítěte“). Návrh byl ovšem zamítnut už v prvním čtení.

Když jsem viděl, že návrh je absolutně neprůchozí (navíc by nastaly kom-

plikace v souvislosti s novelou trestního zákona), pochopil jsem, že se musím řídit heslem: „Je třeba volit menší zlo, abychom zabránili zlu většímu.“ Co to znamená v tomto případě konkrétně? Například usnadnit proces adopce, spolupracovat s provozovateli tzv. babyboxů, zlepšit podmínky pro svobodné matky, zlepšit podmínky pro narození dítěte atd. — a v jádru hlavně pochopit, co ženu k rozhodnutí pro potrat vede, a poté bránit té horší možnosti (jen mimochodem: horší možnosti by v případě zákazu potratů byly i nebezpečné ilegální potraty).

Teď možná někdo namítne, jak je možné, že se jako křesťanský demokrat smírám s interrupcemi. Není to pravda, nesmírám se s nimi! Jenže i sám papež Jan Pavel II. v encyklice *Evangelium vitae* mj. napsal konkrétně o případě, kdy

nelze odvrátit zákon umožňující potraty. Píše zde, že taková situace neznamená, že by „poslanci, jejichž odpor vůči potratu je jasný a všeobecně známý, nemohli podporovat hlasování o návrzích, které **chtějí zmírnit škody** takovým zákonem působením, a oslabit tak jeho zhoubný účinek s ohledem na veřejnou kulturu či morálku“ (*Evangelium vitae* 73, Zvon, Praha 1995). A to se týká právě uvedené prevence, resp. „menšího zla“.

Čili znovu opakuji: já nerezignuji, ale snažím se zmíněnému zlu předejít pozitivní cestou – tedy vytvořit dobré podmínky pro již narozené, aby se do nich mohli narodit ti nenarození.

Věřím, že v této „pozitivní cestě“ se shodneme i s těmi, kteří bojují za zákaz interrupcí.

Ing. Jan Kasal

Autor je poslancem za KDU-ČSL.

Ochrana života v politice křesťanských stran

Nedobré výsledky lidovců v parlamentních volbách i ve statutárních městech při volbách komunálních vyvolaly otázku, jak tento neúspěch souvisí s postojem této strany k problematice ochrany života: hájí snad KDU-ČSL tyto hodnoty příliš radikálně? nebo je — naopak — hájí málo a nejistě?

Zkusme se podívat na širší kontext této otázky, protože právě ten se v posledních letech zásadně změnil. Hlavní postavou v rozhodování o nově počatém dítěti není už sama matka, ale spíše zdravotnický aparát, který ji podrobuje řadě vyšetření, jež mají určit „kvalitu“ nového života. Při odchylce od žádoucích parametrů doporučují lékaři ukončení těhotenství: někdy tak činí dost brutálně, a i ostatní zdravotnický personál dává rodičům, připraveným přijmout dítě za všech okolností, najevo, že jsou nesvědomití a neodpovědní.

Důsledky systému genetických testů nejsou jen přímé, tj. nedopadají jen na aktuálně vyšetřované děti, ale i nepřímé: dává se zde najevo, že právo na život není nic samozřejmého — chce-li člověk žít, musí splnit určité požadavky, jeho život musí mít určitou „kvalitu“. Tzv. sociální důvody už pak navazují právě na tuto představu: má-li se dítě narodit,

Foto: Mgr. Anton Frič

musí k tomu mít patřičné „podmínky“.

Dalo se samozřejmě čekat, že tato logika se nepromítne jen do přístupu k nenarozeným: stejně se začíná přistupovat i k nevy léčitelně nemocným a postiženým. Blíží se se době, kdy každý člověk bude muset splňovat určitá, objektivně stanovená kritéria, aby mohl zůstat naživu.

Tvrdí-li tedy někteří křesťanští politici, že stačí „zlepšovat svobodným matkám životní podmínky“ apod., pak vě-

domě zavírají oči před dnešním stavem společnosti a především před svým úkolem v ní. Právo na život je totiž tím nejradikálnějším, ba vůbec posledním omezením vlády státu nad člověkem. Na této hraniční čáře dnes stojí už pouze křesťané, a naopak: kdo je křesťan, stojí na této čáře a neustupuje z ní. Což platí i pro křesťanské politiky.

Mgr. Michaela Freiová

Autorka je publicistka.

KOMENTÁŘE

Voliči musí vědět, že KDU-ČSL je vždy na straně slušných lidí

S předsedou Mladých křesťanských demokratů Jakubem Křížem o politice, střední Americe a časopise pro ministranty

Na nedávném sjezdu Mladých křesťanských demokratů se jejich novým předsedou stal 25letý právník z Jablonce nad Nisou Jakub Kříž. V současnosti doktorand na právnické fakultě Univerzity Karlovy pracuje jako ředitel ARS – Asociace pro rozvojovou spolupráci, která se zaměřuje na pomoc zemím Střední Ameriky. Angažuje se při zakládání nové vysoké školy Academia Bohemica. Je spoluzakladatelem časopisu pro ministranty Tarsicius.

Jak ARS vznikla? Co dalo impuls k jejímu založení? Jak se vlastně student práv dostane až k pořádání projektů v Nikaragui?

Vlastně je to náhoda, protože já jsem nikdy nejevil nějaký hlubší zájem o rozvojovou problematiku. Dostal jsem se k tomu přes známého, protože jeden můj kamarád mě oslovil s tím, že jeho známý v Rakousku dělá něco podobného a jestli bychom i my v Čechách nechtěli zkusit rozjet neziskovou organizaci, která bude dělat projekty rozvojové spolupráce v zemích třetího světa. A protože věděl, že už jsem byl v některých neziskových organizacích činný, tak se na mě obrátil. Mě se ten nápad docela líbil, chytil jsem se toho a s pomocí dalších lidí jsem to rozjel. Teď fungujeme už čtyři roky ve spolupráci jak v Evropě, tak ve střední Americe.

Jak vypadá takový projekt v Nikaragui?

Náš pilotní projekt je podpora podnikání žen. Má za úkol naučit ženy, aby samy mohly získávat finanční prostředky pomocí drobného podnikání. Dovedností, které získávají, jsou především z oblasti lidových řemesel a z oblasti péče o domácnost. Mohou si potom zřídit například malý penzion nebo se uchytit jako hospodyně v nějakých hotelích. Vlastně ta naše idea, která je obsažena ve všech našich projektech, je „pomáhat ostatním, aby si dokázali pomoci sami“.

Vraťme se teď zpět do České republiky. Co Vás přivedlo k myšlence založit časopis pro ministranty?

Celé to byl nápad otce Antonína

Foto: archiva

Bratřovského z Jablonce. Začal na tom pracovat můj kamarád Štěpán Pospíšil a já se k němu přidal. Původně byl Tarsicius jen jakýsi informační občasník pro ministranty v litoměřické diecézi. Postupně jsme vytvářeli zajímavý a poutavý časopis pro chlapce, který by byl alternativou stávajícím komerčním časopisům pro mládež. Časopis se zasílá zájemcům zdarma za dobrovolné příspěvky. Zájem o něj rostl. Kolem roku 2 000 jsme expandovali na Mora-

vu, když jsme spojili síly s redakčním týmem tématicky podobného časopisu Pueri domini. Časopis se začal profesionalizovat – v současné době už má 3 500 odběratelů ve všech diecézích ČR a vychází každý měsíc v barvě. Na začátku to byl přítomný malý občasník formátu A5 vyráběný černobíle na jedné kopírce na faře v Jablonci... V posledním roce mi bohužel jiné povinnosti brání v tom, abych se časopisu věnoval tak, jak bych si přál.

KOMENTÁŘE

A Vaše cesta k politice?

Už jako student na gymnáziu jsem se živě zajímal o politiku a věci veřejné. Jako katolík a pravicově založený člověk jsem víceméně automaticky cítil, že mi je nejbližší KDU-ČSL a proto jsem se rozhodl angažovat v tehdy nově založeném Junior klubu Křesťanských demokratů (nynější MKD) na Liberecku. Asi po dvou letech jsem se stal předsedou kraje a z té pozice jsem potom vystoupal na místopředsedu MKD a nakonec jsem skončil jako předseda. Do KDU-ČSL jsem vstoupil až po zkušenostech s mládežnickou politikou, i když na komunální úrovni jsem s KDU-ČSL spolupracoval už dříve a kandidoval za ní do městského zastupitelstva.

Co jsou vlastně Mladí křesťanští demokraté? Mládežnická odnož KDU-ČSL?

Jsmo samostatným občanským sdružením, ale ke KDU-ČSL máme samozřejmě velmi blízko. Nepoužil bych ale slovo odnož. Jsme úzce spolupracujícími partnery. V současné době sdružujeme na 700 členů téměř ze všech krajů České republiky. Mnozí z nich jsou zároveň členy KDU-ČSL.

Co konkrétně MKD dělají? Co můžou nabídnout mladým lidem?

Každý ze členů má trochu jinou motivaci pro svoji činnost: někteří berou MKD jako přípravku pro opravdovou politiku, jiní jako platformu pro pořádání nejrůznějších akcí, ať již kulturních nebo sportovních nebo recesistických. A pokud někomu v této škále činností něco chybí, srdečně ho zvou, aby ji doplnil svoji iniciativou.

Mají dnes mladí lidé zájem o politiku? Lze je takzvaně „vtáhnout do hry“?

Já osobně si myslím, že mnoho mladých má o politiku zájem. A nejedná se zdaleka jen o nějaké levicové rebely — ono často používané klišé o tom, že mladí mají být socialisty, prostě neplatí. Považuji za fascinující, že mnoho mladých bojuje i za tak vysoké ideály jako je rodina, manželství, ochrana lidského života od početí do přirozené smrti a další. To je přesně způsob, jak mladé vtáhnout do hry: ukázat jim, že existují hodnoty, se kterými se nehádluje. Myslím, že mladé nejvíce od politiky odrazuje její minimalizace na boj o posty a osobní výpady. Pokud by-

chom našli někoho, kdo jde se vztyčenou hlavou za hodnotami a ideály, pro koho je důležitější program než lukrativní posty za každou cenu... za takovým člověkem by mladí šli.

Není ovšem právě takových politiků, kterým jde hlavně o posty, nejlíc? Není to tak, že politika je prostě taková, že přitahuje určitý typ lidí? Ne každému se chce vysedávat na schůzích, trávit čas ve vnitrostranických bojích a tak ti schopní často raději odcházejí do soukromého sektoru.

Bohužel máte pravdu. Politika se zdá být magnetem pro neschopné tluchuby, kteří by v soukromém sektoru nemohli přežít ani do první výplaty. Tito lidé se pak musí držet získaných postů zuby nehty, protože vědí, že v běžném životě by neuspěli. Nedomážu odhadnout, kolik takových lidí v politice je. Asi doufám, že ne tolik, jak to vypadá.

Co považujete za hlavní cíl svého snažení jako mladého křesťansko-demokratického politika?

Ukázat ostatním, že mladí jsou na straně kultury života a dušnosti. A myslím tím kulturu života v nejširším významu toho slova.

Máte na mysli i umělé potraty? To není zrovna populární téma, obzvláště mezi mladými...

Tím, že jsem řekl ono spojení „v nejširším významu“, jsem chtěl poukázat na to, že kultura života nejsou pouze umělé potraty. Ale ptáte-li se na ně, pak ano, měl jsem na mysli i je. Upřímně: umělé potraty nejsou populární téma pro nikoho, ani pro ty, kdo proti nim bojují. Nejsm si ale jist, že by mladí byli nějakými výraznými zastánci potratů. Mladí jsou intuitivně na straně života. K této intuici je ale třeba přidat ještě přesvědčivé rozumové argumenty. Zde často selháváme.

KDU-ČSL prochází nyní nelehkým obdobím. Jak to vnímají Mladí křesťanští demokraté?

Upřímně řečeno, my jsme tím, co v poslední době někteří představitelé KDU-ČSL předvádějí, zděšení. Jako-by během několika týdnů KDU-ČSL ukázala veřejnosti svoji nejhorší tvář. Na druhou stranu se ukázalo, že KDU-ČSL je demokratickou stranou. Nevzpomínám si, že by kterákoliv jiná parlamentní strana byla schopná tla-

kem zesponu donutit své vedení k odstoupení.

Prakticky celé bývalé vedení se zdiskreditovalo svou podporou koalice s ČSSD za podpory KSČM. Myslíte, že má KDU-ČSL dost lidí, kteří je nahradí?

Věřím, že ano.

Tváří politické strany je její lídr? Jaký by měl podle vás být a máte už nějaký tip?

Lídr musí mít především dlouhodobou pozitivní vizi. Měl by to být i trochu „paličák“, kterému nevádí jít ve vypjatých situacích proti všem. Zároveň by měl být schopen vytvořit fungující tým. Co se týče druhé části vaší otázky — ano, už nějaký tip mám. Ale neprozradím.

Máte Vy osobně nějaký recept na krizi KDU-ČSL?

Myslím, že žádný recept, který by v krátkodobém horizontu zajistil výrazný úspěch KDU-ČSL neexistuje. Nicméně mám recept na to, jak se stabilně a dlouhodobě etablovat na politickém hřišti České republiky. Voliči musí vědět, že KDU-ČSL je vždy na straně slušných lidí, kterým záleží na takových prkotinách jako je bezpečný život, děti a jejich výchova, vzdělání v kvalitním školském systému, podpora rodiny, svoboda podnikání... KDU-ČSL musí být kvalitní hrázi proti nejrůznějším byrokraticko-socialistickým experimentům. To není žádný negativistický program. Negativisté jsou ti, kteří omezují naši svobodu, podporují destrukci rodiny a snaží se nás převychovat prostřednictvím různých programů.

Měla by se KDU spíše rozkročit nebo naopak semknout?

Myslím, že jsem to právě trochu naznačil. Pokud rozkročením nazýváte opuštění programových východisek v zájmu blíže nedefinovatelné modernizace, je to cesta k zániku. Tradiční voliči nás opustí a noví nepřijdou — pro ně je mnohem atraktivnější Strana zelených či ODS. Slovo semknout se mi ale také příliš nelíbí. Rozhodně bych nesázel na nějakou klerikální kartu. Program, který jsem v předešlé odpovědi uvedl, je přitažlivý pro všechny slušné lidi, nejen pro věřící. Ti ale vždy budou jádrem naší voličské základny a nesmíme na ně zapomínat.

redakce

NA ZÁVĚR

Děkujeme za vaše ohlasy. Těšíme se na vaše podněty, které můžete zasílat na adresu redakce uvedenou v tiráži. Čtenářské dopisy jsou redakčně kráceny a nemusejí vyjadřovat stanovisko redakce.

Vděčnost Bohu za všechna dobra

Ocenila jsem Váš referát o cestě biskupa Václava Malého do Iránu. Je jistě dobré, když do takových zemí, jako je Irán nebo Čína, jezdí lidé, kteří mají vlastní, osobní zkušenost s policejním státem, jak jsme ho u nás zažili. Je třeba, abychom — teď, když jsme svobodní a žijeme v poměrném dostatku — věnovali pozornost těm, kdo takové štěstí nemají. A nejen pozornost — také modlitbu a konkrétní pomoc.

Dobře si pamatuji, jak smutně působilo, když valná část návštěvníků ze svobodných zemí, kteří k nám za komunistických časů přijížděli, nevěděla nic o pronásledování a diskriminaci věřících, někdy i podléhala propagandistickým trikům režimu. A je dobře, že

máme biskupem člověka, u něhož taková navísta nehrozí.

Náš zájem o lidi a národy, kteří jsou na tom hůř než my, je vlastně jakousi formou vděčnosti Bohu za všechna dobra, jichž se nám dostává.

Martina Šimová, Praha

Zabývejme se problémy českými

Informace o poměrech v Iránu, které jste přinesli v č. 14 na základě cesty biskupa Malého do této země, jsou zajímavé. Udivuje mě však, že pana biskupa zajímá, jak jsou porušována lidská práva jen ve vzdálených zemích, třeba to, že se tam na ulici nesmějí lidé vodit za ruce. Jako předseda komise *Iustitia et pax* České biskupské konference by se

ale měl zabývat především problémy českými.

Měl by se zastávat nenarozených dětí, které jsou podle šeských zákonů po stovkách zabíjeny, manželů běžně rozváděných proti jejich vůli, rozvedených otců, kteří se nemohou stýkat se svými dětmi. (Těch jsou desítky tisíc.) Nemluvě o potlačování svobody slova. (Zkuste říct něco proti homosexuálům, přistěhovalcům, diskriminaci mužů.)

Že pan biskup k těmto věcem mlčí, zatímco každou chvíli vykládá o potlačování práv v dalekých zemích, je matoucí a pohoršující. Vyvolává to totiž dojem, že u nás se nic tak zlého ve velkém neděje. To lidi utvrzuje v postoji, že takové věci, jako potraty, rozvody propagace homosexuality nebo feminismu jsou přijatelné a normální.

M. P., Praha

Liturgická čtení

5. 11. Neděle	Dt 6,2–6, Žl 18, Žid 7,23–28, Mk 12,28b–34 <i>31. neděle v mezidobí</i>	9. 11. Čtvrtek	Ez 47,1–2.8–9.12, Žl 46, Jan 2,13–22 <i>sv. Rustik</i>
6. 11. Pondělí	Flp 2,1–4, Žl 131, Lk 14,12–14 <i>sv. Jan Kapistránský</i>	10. 11. Pátek	Flp 3,17–4,1, Žl 122, Lk 16,1–8 <i>sv. Frumencius</i>
7. 11. Úterý	Sir 44,1–15, Žl 24, Mk 10,28–30 <i>sv. Antonín Maria Klaret</i>	11. 11. Sobota	Flp 4,10–19, Žl 112, Lk 16,9–15 <i>sv. Šimon a Juda</i>
8. 11. Středa	Zj 21,1–5a.6b–7, Žl 122, Jan 17,15–21.24–26 <i>sv. Kryšpín</i>		

12. 11. Neděle	1 Král 17,10–16, Žl 146, Žid 9,24–28, Mk 12,38–44 <i>32. neděle v mezidobí</i>	16. 11. Čtvrtek	Flm 7–20, Žl 146, Lk 17,20–25 <i>Vzpomínka na všechny věrné zemřelé</i>
13. 11. Pondělí	Tit 1,1–9, Žl 24, Lk 17,1–6 <i>sv. Marcel</i>	17. 11. Pátek	2 Jan 4–9, Žl 119, Lk 17,26–37 <i>sv. Martin de Porres</i>
14. 11. Úterý	Tit 2,1–8.11–14, Žl 37, Lk 17,7–10 <i>sv. Wolfgang</i>	18. 11. Sobota	3 Jan 5–8, Žl 112, Lk 18,1–8 <i>sv. Karel Boromejský</i>
15. 11. Středa	Sir 6,18–21.33–37, Žl 119, Mt 25,14–23 <i>Slavnost Všech svatých</i>		

RC MONITOR — zpravodajský čtrnáctideník vydávaný o. s. Res Claritatis pod záštitou České dominikánské provincie. Noviny jsou zaměřeny na osvětu široké veřejnosti v oblasti života a postojů římskokatolické Církve jako prevence náboženské nesnášenlivosti a xenofobie. Publikované zprávy jsou zveřejňovány na zpravodajském serveru <http://res.claritatis.cz>. ISSN: 1214-8458. MK ČR E 15474.

Korespondenční adresa redakce: Res Claritatis, Husova 8, 110 00 Praha 1, e-mail: redakce@claritatis.cz, číslo účtu: 1683820001/2400.

Redakční rada: Vít Cigánek, RNDr. Václav Frei, Mgr. Michaela Freiová, JUDr. Ing. Jiří Karas, P. Mgr. Pavel Mayer OP, Zdeňka Rybová, Mgr. Radim Ucháč, Kateřina Ucháčová, Ondřej Vaněček. **Teologický poradce:** P. Mgr. Pavel Mayer OP.

Objednávky: Noviny jsou distribuovány zdarma a lze je v požadovaném počtu kusů objednat na korespondenční adrese redakce. Jejich vydávání je možné jedině díky zasláním darům, které pokrývají náklady na tisk a distribuci. Náklady na jedno číslo činí přibližně 10 Kč, což ročně znamená 240 Kč. Všem dárčům Pán Bůh zaplať. Dary lze podle § 15 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb. uplatnit pro snížení základu daně.